

Κλάδος διύλισης και εμπορίας πετρελαιοειδών

Οι προκλήσεις και οι θέσεις μας

Ινστιτούτο Ενέργειας Νοτιοανατολικής Ευρώπης

1 Ιουλίου 2010

Γιάννης Κωστόπουλος

Διευθύνων Σύμβουλος της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ

Κλάδος διύλισης και εμπορίας πετρελαιοειδών

Οι προκλήσεις και οι θέσεις μας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

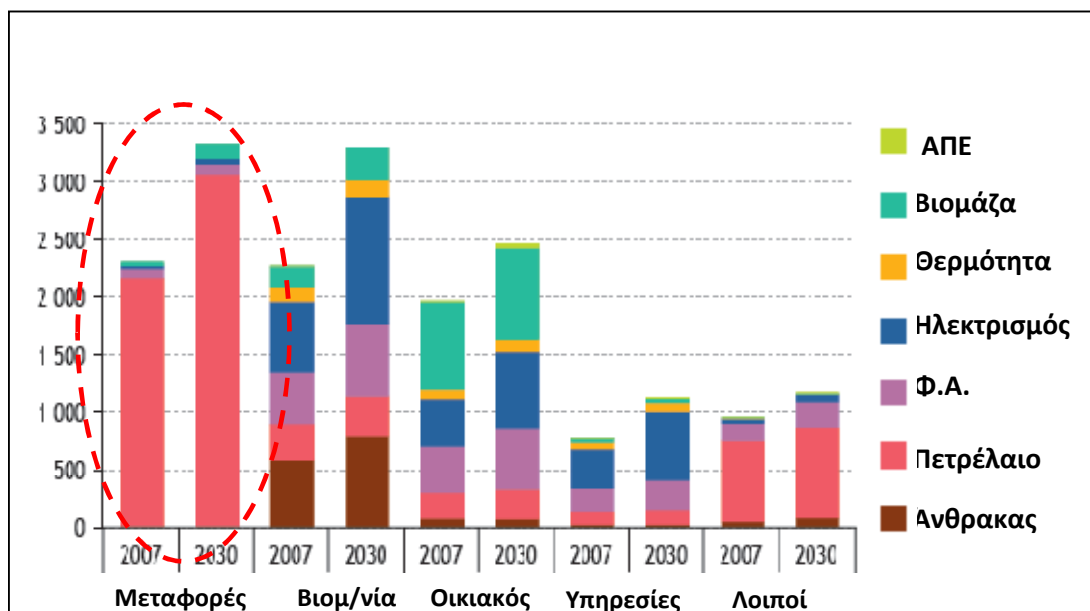
- ☐ Διεθνές περιβάλλον
- ☐ Εγχώριο περιβάλλον
- ☐ Η συνεισφορά μας
- ☐ Κύρια σημεία - Συμπεράσματα

Η βιομηχανία πετρελαίου είναι αρωγός της ανάπτυξης, αλλά υπάρχουν προκλήσεις

- ❑ Το 2008 και το 2009 έκλεισαν με συρρίκνωση της παγκόσμιας ζήτησης πετρελαίου κατά -0,2% και -1,7% αντίστοιχα (στις χώρες του ΟΟΣΑ κατά -3,1% και -4,7% αντίστοιχα).
- ❑ Η παγκόσμια ανάκαμψη που άρχισε από το τρίτο τρίμηνο του 2009 σε όλες τις περιοχές του κόσμου, συνεχίζεται, αλλά με βραδύτερους ρυθμούς από τους αναμενόμενους.
- ❑ Η πρόβλεψη για το 2010 για την Κίνα είναι +9,5% σε όρους μεταβολής του ΑΕΠ. Αντίθετα οι προβλέψεις για την Ευρώπη με το υψηλό δημοσιονομικό έλλειμμα δεν είναι ιδιαίτερα ευοίωνες (μόλις +0,7% για το 2010).
- ❑ Η κατανάλωση πετρελαίου στη Δ. Ευρώπη, ως ποσοστό της παγκόσμιας κατανάλωσης, προβλέπεται να μειωθεί το 2015 στο 16%, από 19% που ήταν προ της κρίσης (το 2006).

Το 52% της τελικής κατανάλωσης πετρελαίου οφείλεται στις μεταφορές, οι οποίες αποτελούν κύριο μοχλό για την αύξηση της ζήτησης πετρελαίου έως το 2030

Τελική κατανάλωση ενέργειας ανά τομέα και καύσιμο Σενάριο Βάσης (εκατ. ΤΙΠ) - 2007-2030

Αύξηση της ζήτησης πετρελαίου στις μεταφορές: 42%
Αύξηση της ζήτησης πετρελαίου: 30%

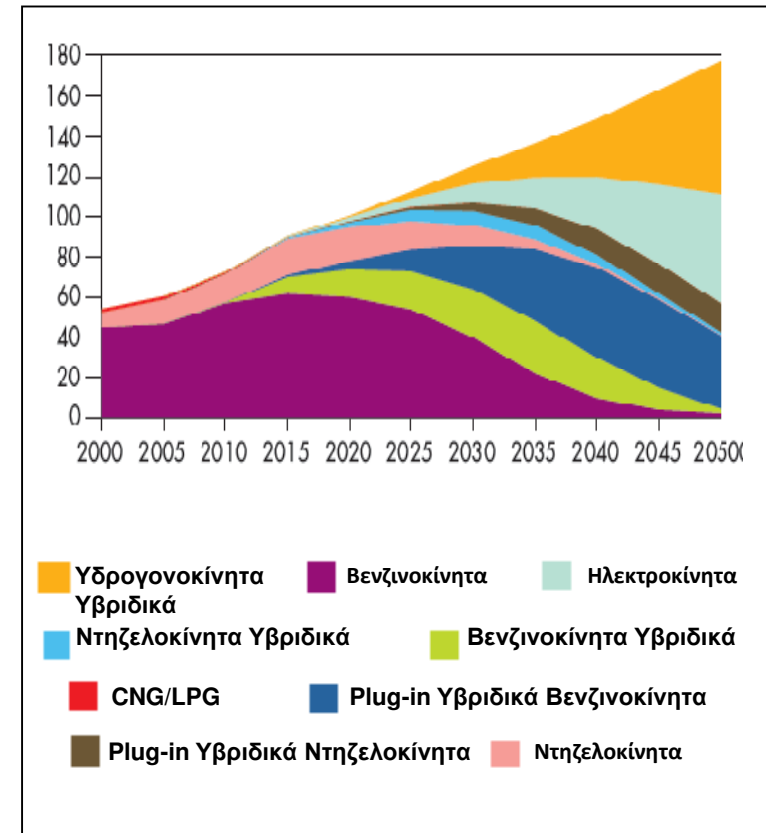
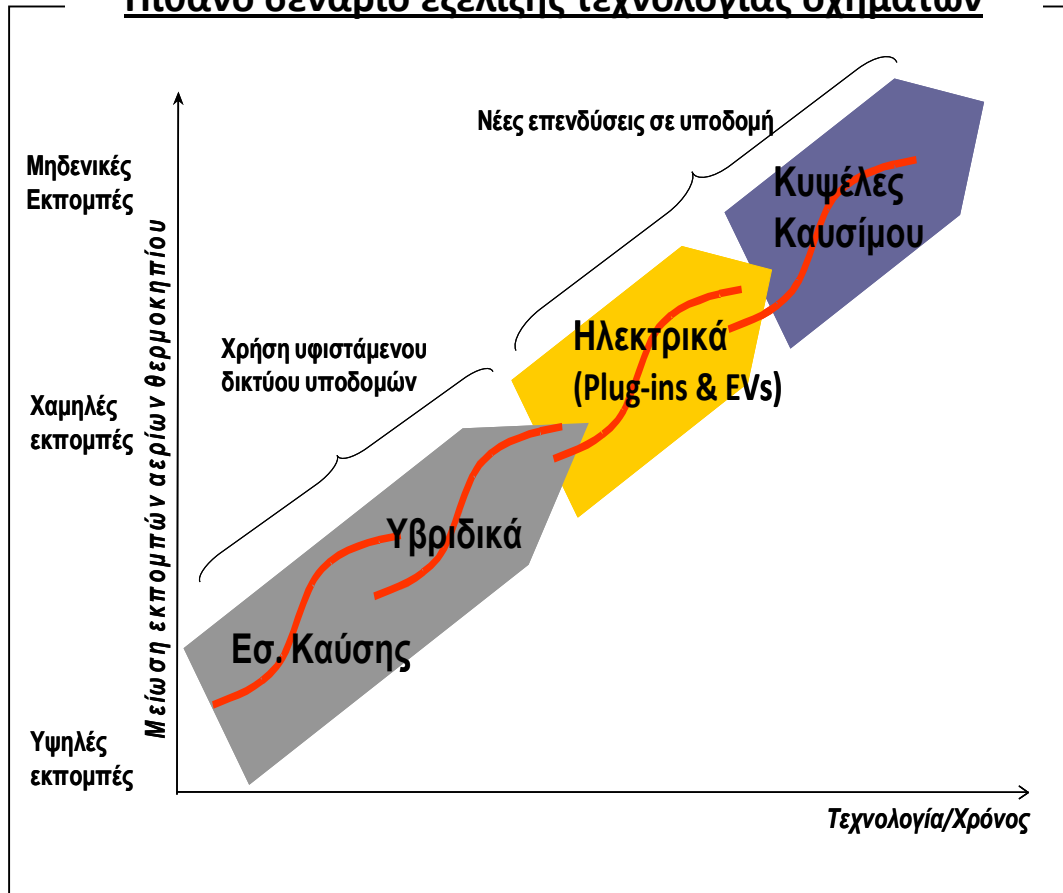
3 λόγοι κυριαρχίας υγρών καυσίμων έως σήμερα

- Υψηλή ενεργειακή περιεκτικότητα (σχέση βάρους, όγκου)
- Προηγμένη τεχνολογία κινητήρα εσωτερικής καύσης
- Τεράστιες επενδύσεις σε υποδομές (διυλιστήρια, αγωγοί, μέσα μεταφοράς, δίκτυα πρατηρίων)

Πηγή: IEA, World Energy Outlook 2009

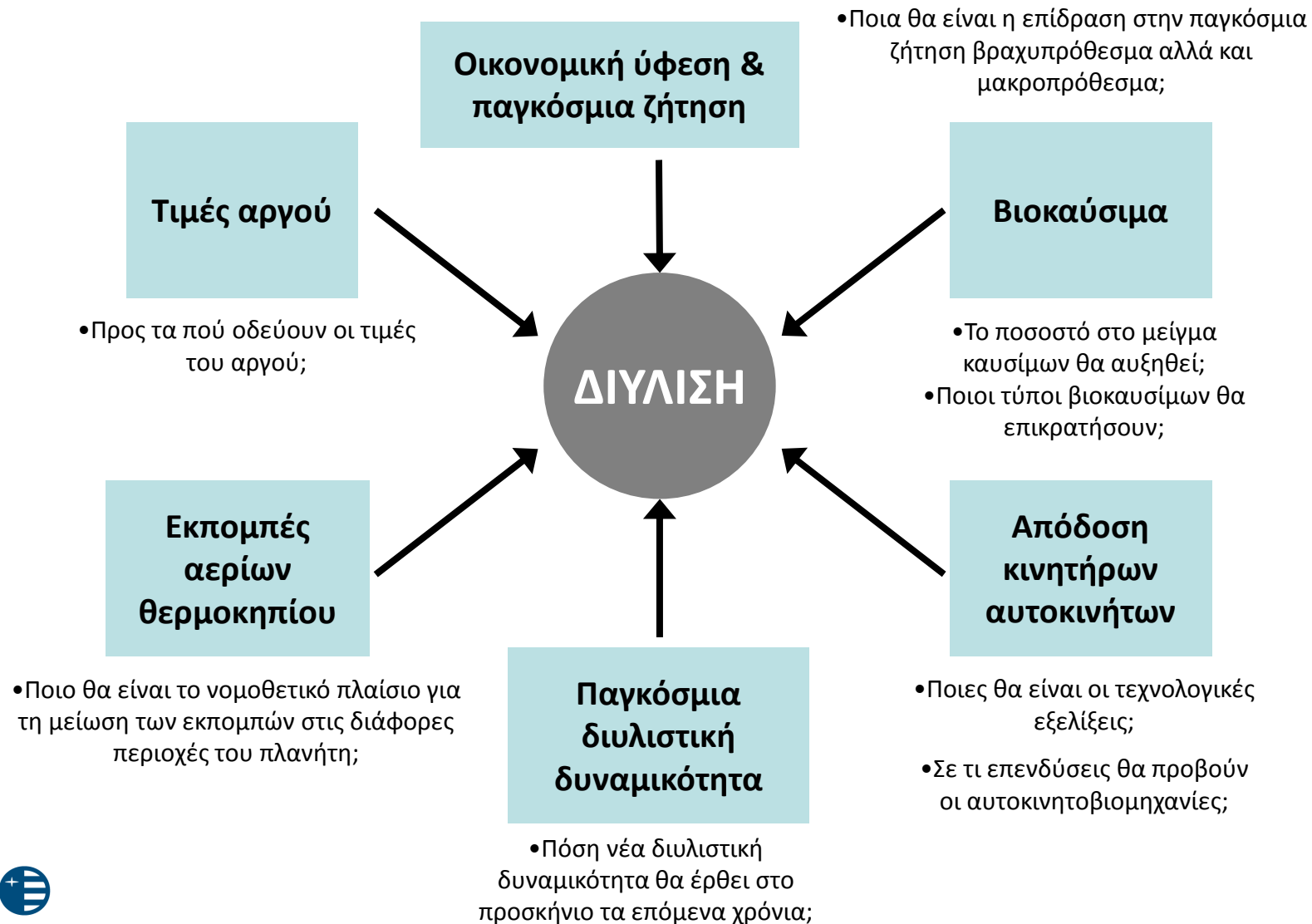
Στις οδικές μεταφορές αναμένεται ανάπτυξη νέων τεχνολογιών οχημάτων: υβριδικών, ηλεκτροκίνητων ή / και κυψελών καυσίμου

Πιθανό σενάριο εξέλιξης τεχνολογίας οχημάτων

Πηγή: IEA, Transport, Energy and CO₂

Το μέλλον του κλάδου διύλισης πετρελαίου **επηρεάζεται από ποικίλους παράγοντες (κυρίως εξωγενείς)**. Ο κλάδος είναι **εντάσεως κεφαλαίου** (επενδύσεις δισεκατομμυρίων Ευρώ) με ωφέλιμους λειτουργικούς χρόνους χρήσης αυτών 20 - 30 έτη, την στιγμή που οι τεχνολογικές και περιβαλλοντικές εξελίξεις αλλάζουν σε διαστήματα μικρότερα της 5ετίας.

Κλάδος διύλισης και εμπορίας πετρελαιοειδών

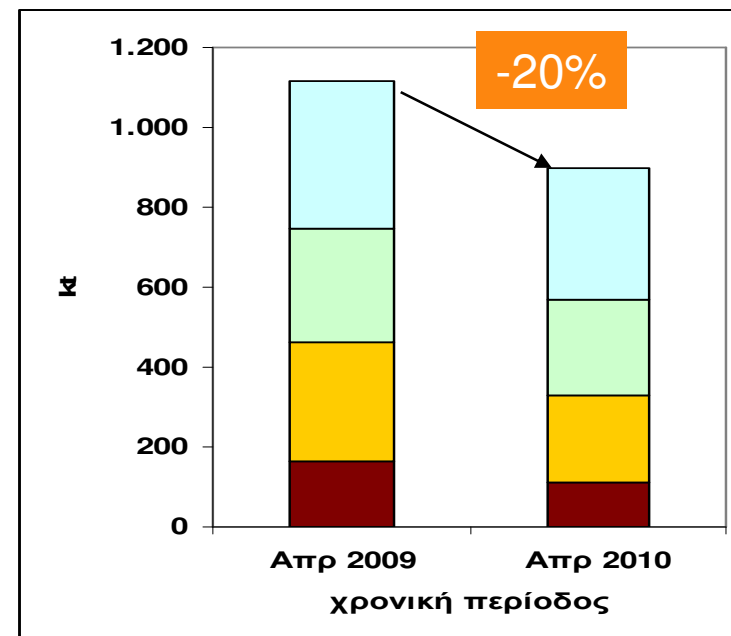
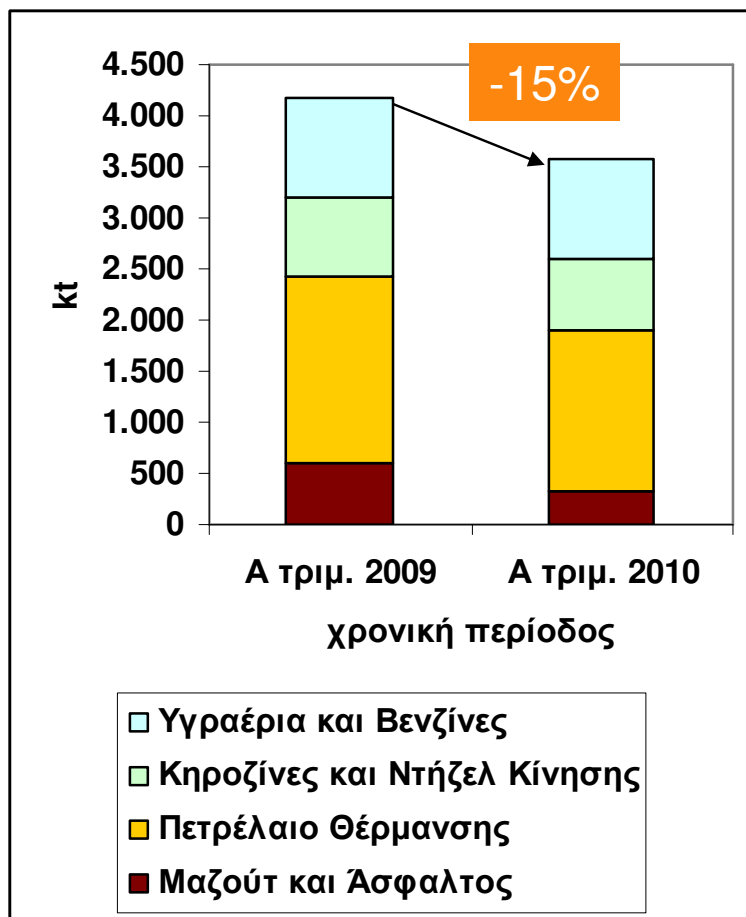
Οι προκλήσεις και οι θέσεις μας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- ☐ Διεθνές περιβάλλον
- ☐ **Εγχώριο περιβάλλον**
- ☐ Η συνεισφορά μας
- ☐ Κύρια σημεία - Συμπεράσματα

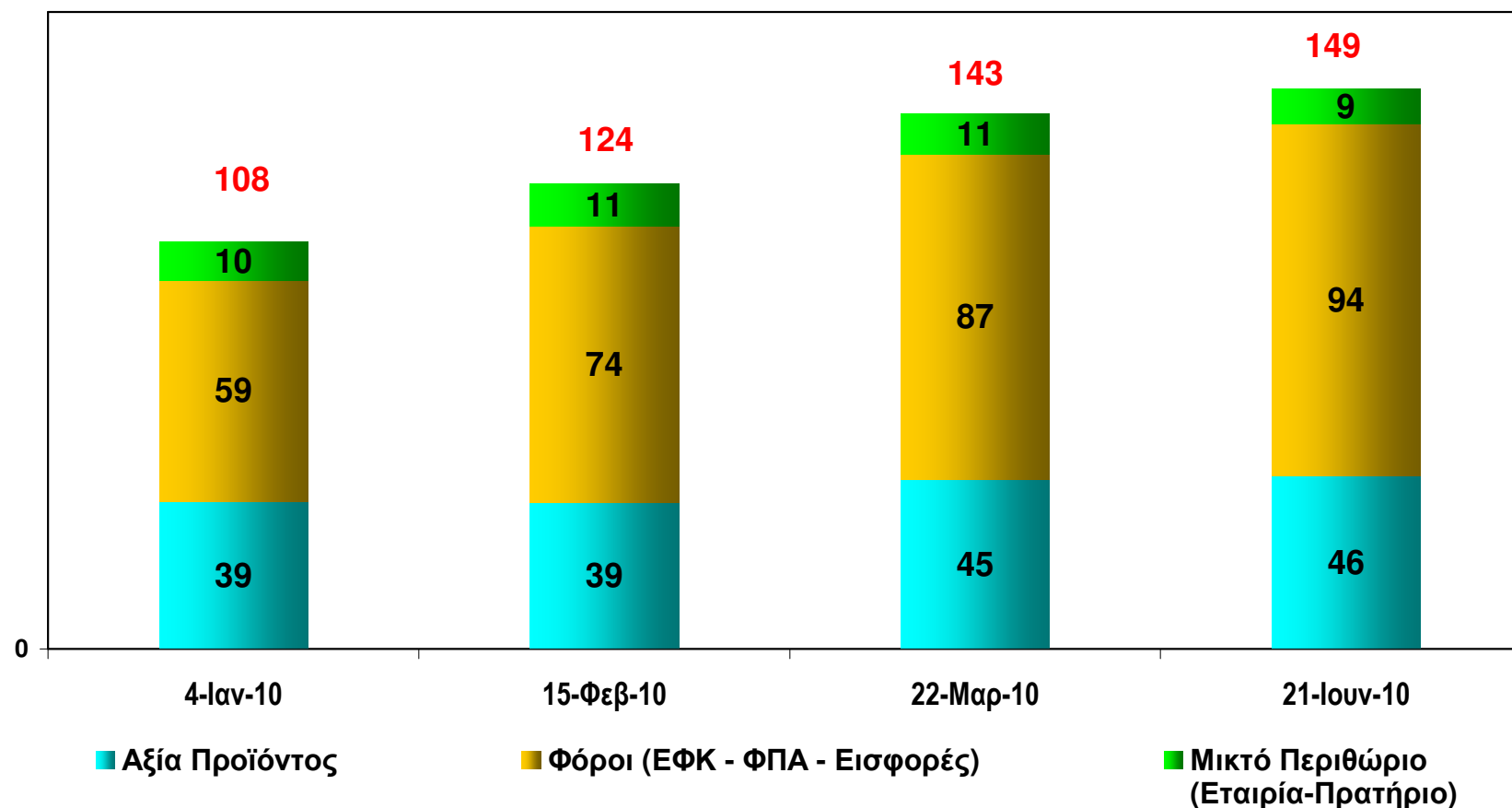
Η κατανάλωση πετρελαιοειδών το 1^ο τρίμηνο του 2010 έχει σημειώσει σημαντική πτώση που επιδεινώθηκε περαιτέρω τον Απρίλιο

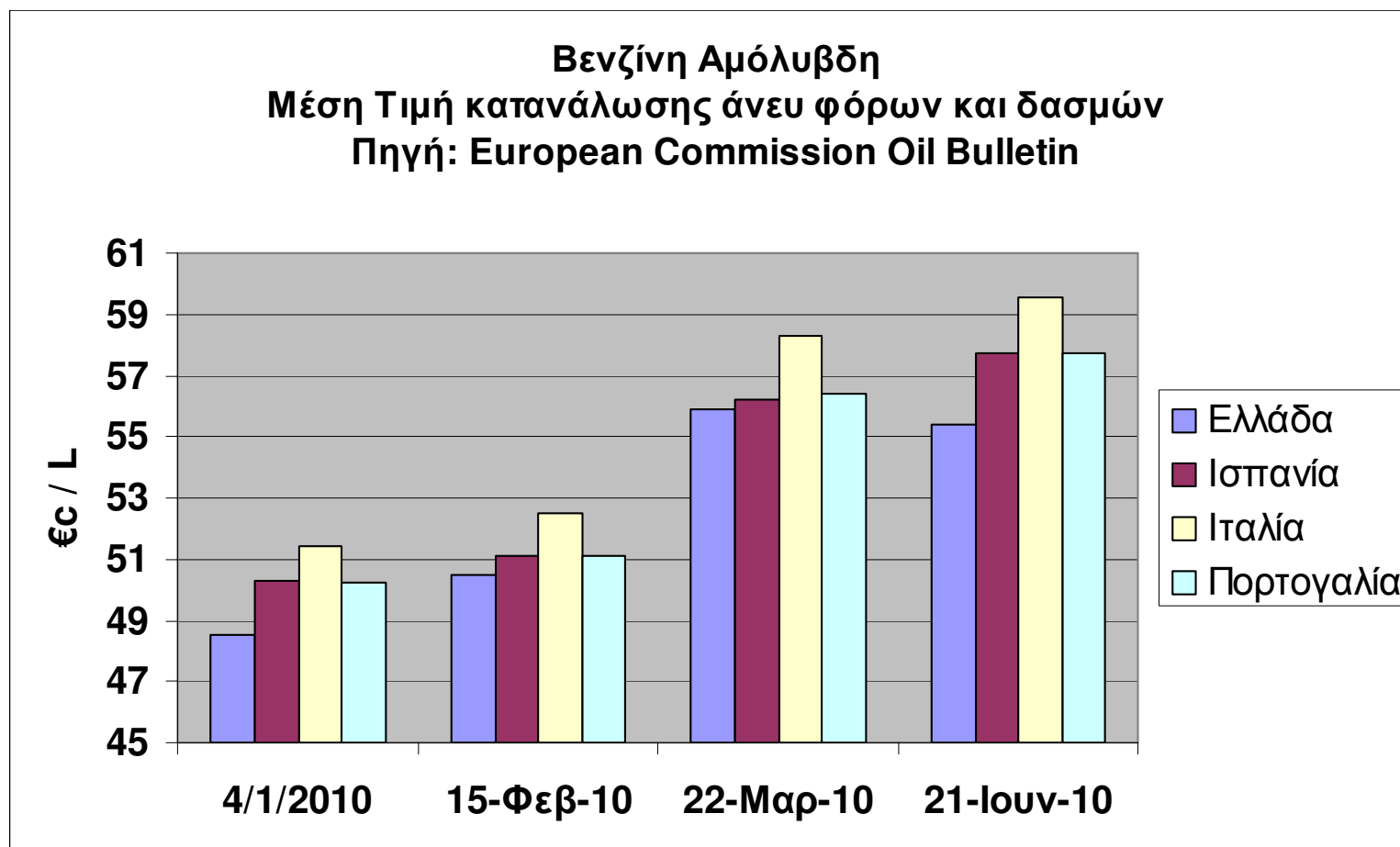
Ενώ στο 1^ο τρίμηνο η μείωση αφορά κυρίως το πετρέλαιο θέρμανσης και το μαζούτ, τον Απρίλιο αφορούσε όλα τα προϊόντα.

Η αύξηση τιμών αντλίας λόγω σημαντικής αύξησης της φορολογίας (ΕΦΚ και ΦΠΑ) υπήρξε ραγδαία σε σύντομο χρονικό διάστημα γεγονός που οδήγησε στην συρρίκνωση των περιθωρίων εταιριών και πρατηριούχων.

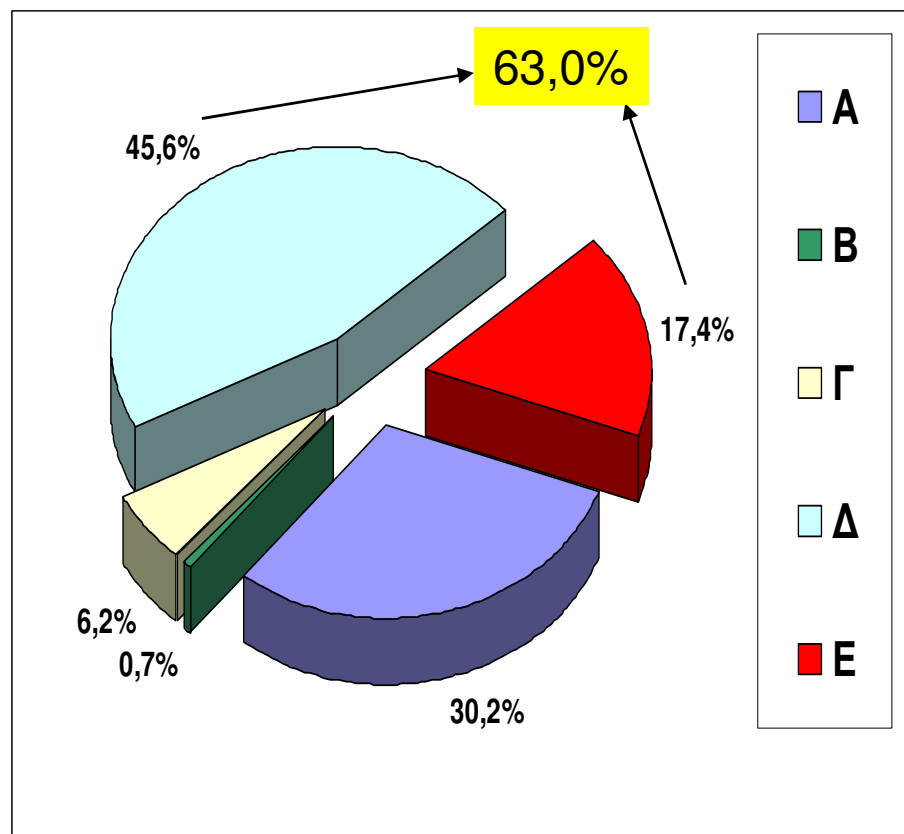
**Βενζίνη Αμόλυβδη,
Ελλάδα, τιμές κατανάλωσης, €/L**

Παρότι η τελική τιμή αντλίας έχει γίνει η 2^η ακριβότερη στην Ευρώπη, η τιμή **χωρίς** τους φόρους παραμένει φθηνότερη έναντι των άλλων Μεσογειακών κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ο κλάδος υφίσταται πιέσεις για συμπίεση των περιθωρίων του, όταν αυτά είναι ιδιαίτέρως μικρά συγκρινόμενα με τους άλλους συντελεστές της τιμής στην αντλία.

Στοιχεία της 21/6/2010

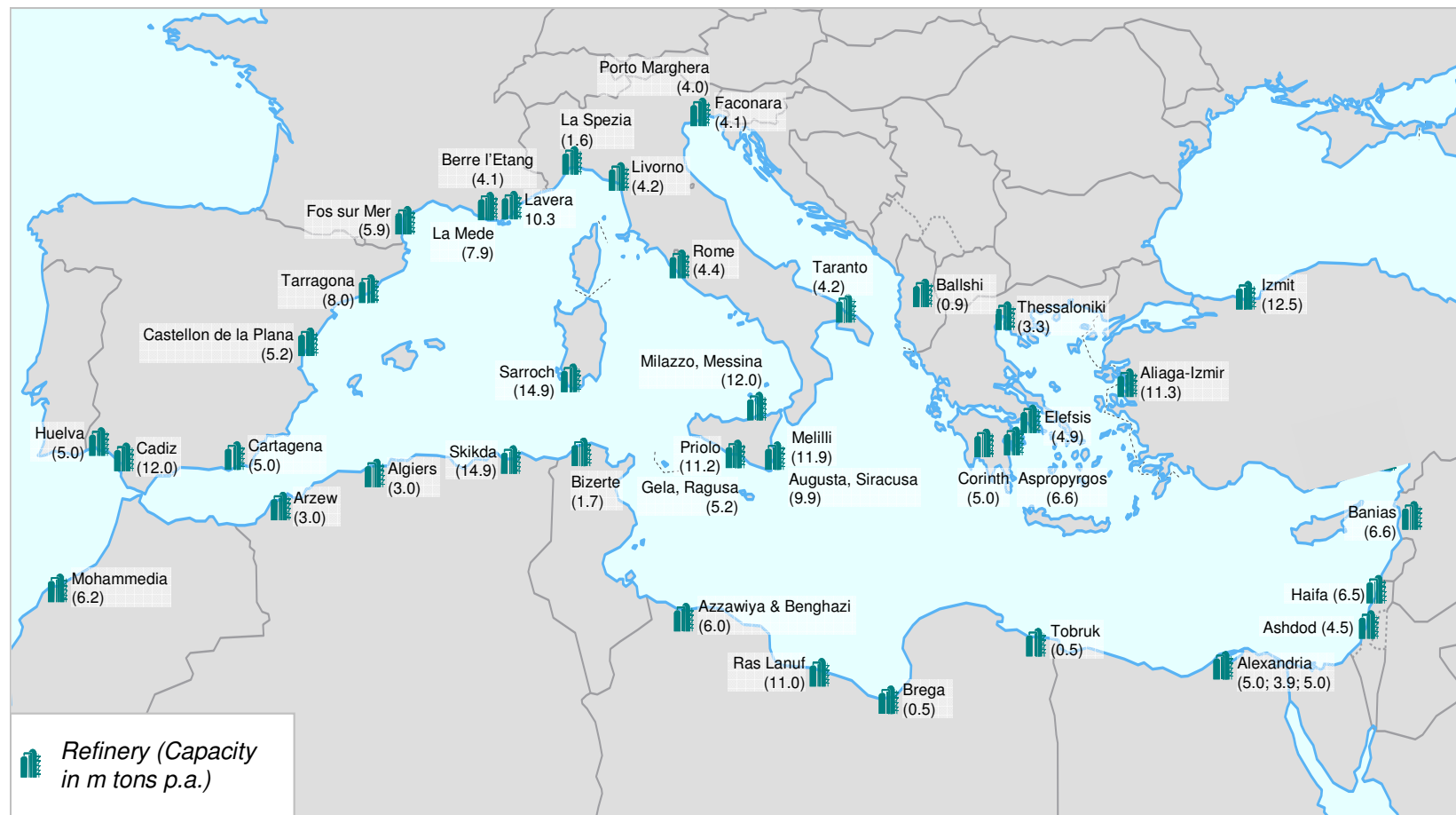
	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	€/Lt
A	κόστος προϊόντος (κόστος πρώτων υλών και λειτουργικά έξοδα ΕΛΠΕ)	45,1
B	λειτουργικό αποτέλεσμα προ τόκων και φόρων της ΕΛΠΕ	1,0
Γ	<u>μικτό</u> περιθώριο του κλάδου εταιρειών εμπορίας και πρατηριούχων	9,3
Δ	ειδικός φόρος κατανάλωσης, σχετικές εισφορές και τέλη	68,1
E	φόρος προστιθέμενης αξίας	25,9
	ΣΥΝΟΛΟ	149,5

Ποια είναι η αλήθεια;

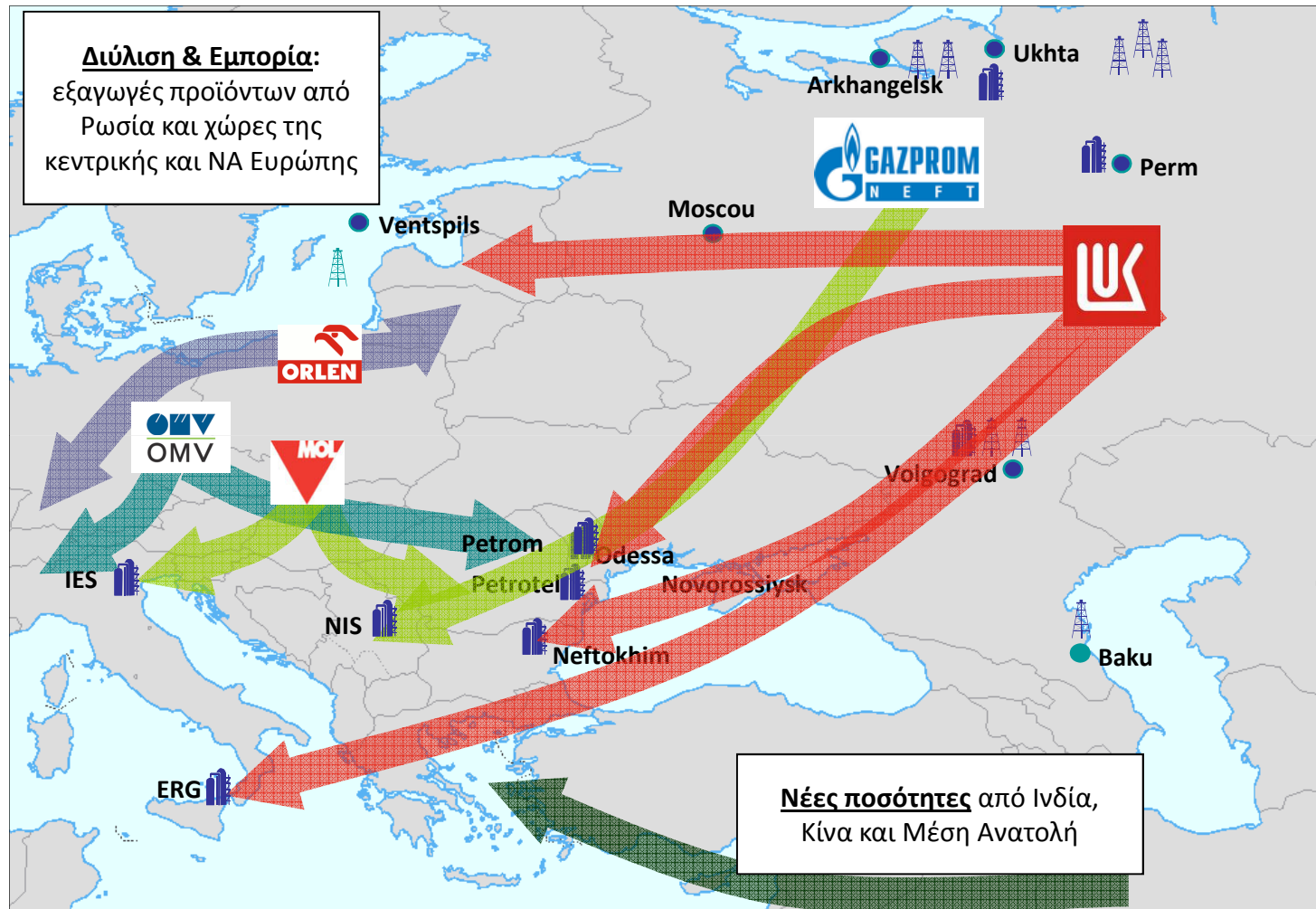
Ο κλάδος συναλλάσσεται σε περιβάλλον τιμών που διαμορφώνονται σε παγκόσμιες αγορές σύμφωνα με την δυναμική ισορροπία προσφοράς και ζήτησης.

- ☐ Ο κλάδος λειτουργεί ανάμεσα σε δύο διακριτές παγκόσμιες ευμετάβλητες αγορές: αυτήν του αργού πετρελαίου και αυτήν των προϊόντων πετρελαίου.
- ☐ Οι τιμές στις δύο αυτές αγορές δημοσιοποιούνται καθημερινά (Platts, Argus) και στη βάση αυτών διεξάγονται όλες οι εμπορικές συναλλαγές των διυλιστηρίων. Δηλαδή τα διυλιστήρια λειτουργούν στο πλαίσιο των απελευθερωμένων αγορών εμπορευμάτων (commodities) και όχι στη λογική του “cost plus”.
- ☐ Τα μικτά περιθώρια διύλισης ορίζονται ως: Η διαφορά της αξίας του μείγματος των προϊόντων που παράγει ένα διυλιστήριο μείον το κόστος της πρώτης ύλης (αργά).
- ☐ Το οικονομικό αποτέλεσμα της διύλισης βασίζεται μόνον σε αυτά τα περιθώρια και δεν σχετίζεται με την απόλυτη τιμή του αργού πετρελαίου.

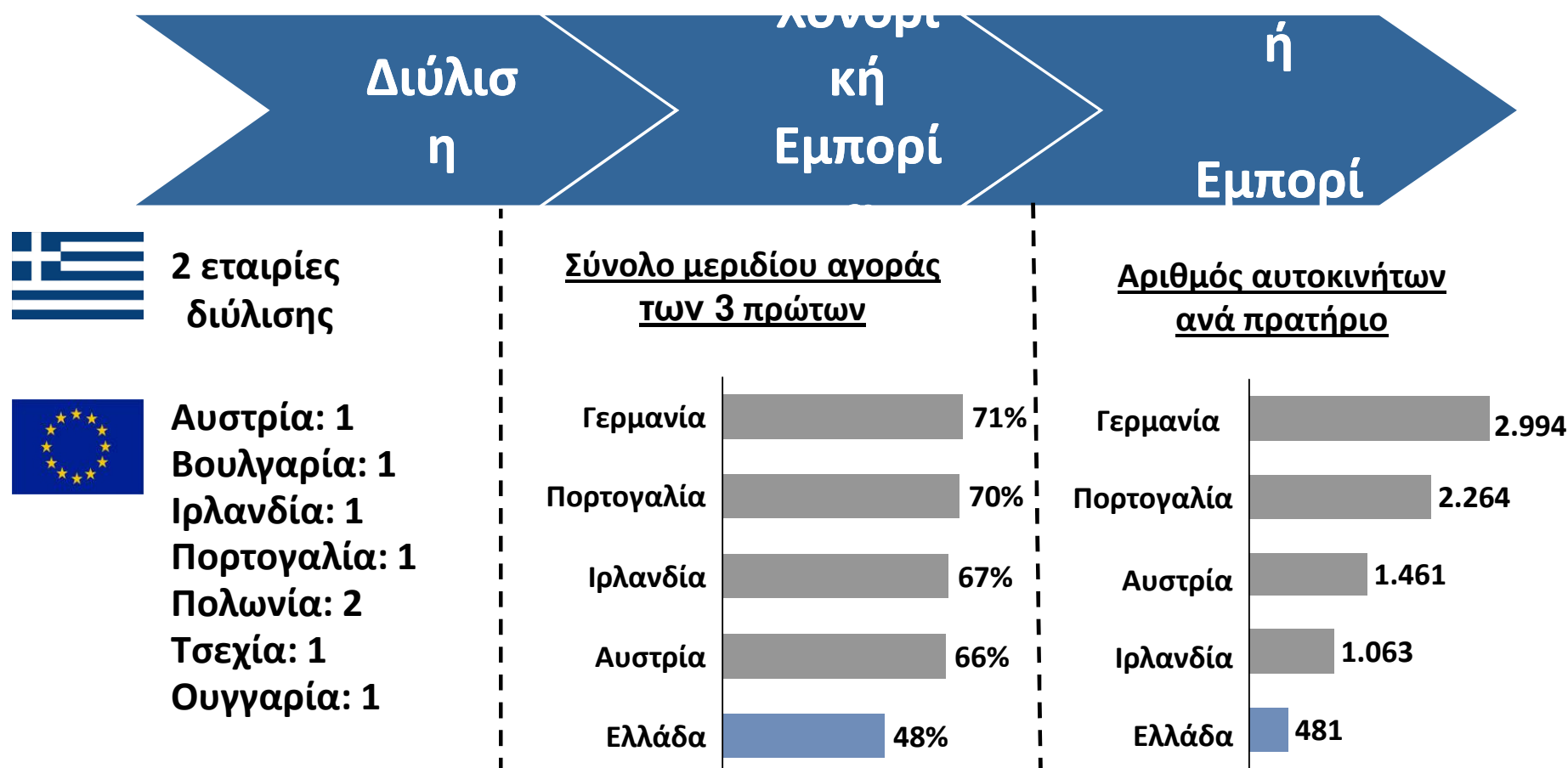
Ο ανταγωνισμός είναι περιφερειακός και παγκόσμιος. Τα Ελληνικά διυλιστήρια μπορούν να πωλήσουν μόνον σε τιμές ανταγωνιστικές των εισαγωγών (import parity).

Στην Ελλάδα περιβαλλόμαστε από ισχυρούς και επιθετικούς ανταγωνιστές

Η δομή της Ελληνικής αγοράς πετρελαιοειδών αναφορικά με το πλήθος των εταιρειών διύλισης, εμπορίας και πρατηρίων διαμορφώνει περιβάλλον ανταγωνισμού αντίστοιχο (ή και εντονότερο) με άλλων αγορών παρομοίου μεγέθους (Βουλγαρία, Πορτογαλία, Ουγγαρία, Αυστρία, κλπ). Στην Ελλάδα δραστηριοποιούνται 18 εταιρείες εμπορίας καυσίμου κίνησης και άνω των 8000 πρατηριούχοι.

Ελληνική ιδιομορφία: Πολλά μικρά πρατήρια σε απομακρυσμένες περιοχές με χαμηλούς όγκους πωλήσεων και υψηλό κόστος λειτουργίας ανά μονάδα προϊόντος

Ο κλάδος λειτουργεί με πλήρη διαφάνεια διαμόρφωσης των καθημερινών τιμών 'εκ διυλιστηρίου' σύμφωνα με τους κανόνες που έχουν θεσπιστεί από την Νομοθεσία.

- ☐ Οι τιμές στις οποίες πωλούν τα Ελληνικά διυλιστήρια βασίζονται στις τιμές Platts για την Μεσόγειο.
- ☐ Στις ίδιες τιμές (με προσαρμογές μεταφορικού κόστους) συναλλάσσονται όλα τα διυλιστήρια της ευρύτερης περιοχής Μεσογείου με τους πελάτες τους, τις εταιρείες λιανικής εμπορίας.
- ☐ Για την διαμόρφωση της τελικής τιμής 'εκ Διυλιστηρίου' χρησιμοποιείται φόρμουλα (γνωστοποιημένη σε όλους και ετησίως συμβολαιοποιημένη με όλους τους πελάτες) η οποία λαμβάνει υπόψη τις τελευταίες 4 τιμές Platts, διορθώνει για το κόστος αποθήκευσης και μετατρέπει την τιμή από δολάρια σε ευρώ και από ανά τόνο σε ανά κυβικό για τα καύσιμα κίνησης.
- ☐ Ως εκ τούτου, τα Διυλιστήρια δεν μπορούν να επηρεάσουν αυτήν την τιμή, στην οποία μπορεί υπολογιστικά να καταλήξει κάθε πελάτης ξεκινώντας από τις αρχικές τιμές Platts.
- ☐ Η τιμή 'εκ Διυλιστηρίου' επιβεβαιώνεται κάθε πρωί σε όλους τους πελάτες.

Εντούτοις η αγορά χαρακτηρίζεται από διαχρονικά μη επιλυόμενα προβλήματα που οδηγούν σε σημαντική απώλεια φορολογητέας ύλης, επηρεάζουν αρνητικά την ποιότητα καυσίμων και ενισχύουν την κακοδαιμονία του κλάδου.

- ☐ **Λαθρεμπόριο.**
- ☐ **Πειρατεία** σε βάρος ανταγωνιστικών εταιρειών και με επιπλέον επακόλουθο την απώλεια φορολογητέας ύλης.
- ☐ **Αδιαφάνεια** προσδιορισμού του εισοδήματος και του αναλογούντος ΦΠΑ στο στάδιο της λιανικής (η εφαρμογή της λύσης της σύνδεσης των ταμειακών μηχανών με τις αντλίες συνεχώς καθυστερεί).
- ☐ **Παντελής απουσία ελέγχου τήρησης λειτουργικών αποθεμάτων** ή / και αποθεμάτων ασφαλείας από τους υπόχρεους.
- ☐ **Παντελής απουσία ελέγχου προσθήκης βιοντήζελ** από εισαγωγείς ντήζελ.
- ☐ **Ελλειμματικές παραδόσεις** σε βάρος των καταναλωτών.
- ☐ **Νοθεία** (σπάνιοι έλεγχοι και καθυστέρηση επιβολής των προβλεπόμενων ποινών).
- ☐ **Επιτηδευματίες με πολλαπλές ιδιότητες** (στον χώρο των πρατηριούχων, μεταπωλητών και βυτιοφορέων) που επιτείνει την αδιαφανή λειτουργία της λιανικής αγοράς.

Οι μεγάλοι χαμένοι είναι το Ελληνικό Δημόσιο και οι υγιείς επιχειρήσεις του κλάδου

Οι υγιείς επιχειρήσεις του κλάδου λιανικής εμπορίας (εταιρείες και πρατηριούχοι) επενδύουν συνεχώς σε:

- ☐ Εγκαταστάσεις δεξαμενισμού και φόρτωσης βυτιοφόρων
- ☐ Κτίρια και εξοπλισμό πρατηρίων
- ☐ Μεταφορικά οχήματα και συστήματα εφοδιασμού αντίστοιχα της πολυπλοκότητας της Ελληνικής γεωγραφίας
- ☐ Συστήματα ελέγχου και διασφάλισης ποιότητας
- ☐ Συστήματα ελέγχου και διασφάλισης ποσότητας
- ☐ Τήρηση αποθεμάτων σύμφωνα με την νομοθεσία
- ☐ Έργα προστασίας περιβάλλοντος

Οι υγιείς επιχειρήσεις του κλάδου λιανικής διέπονται από επαγγελματισμό:

- ☐ Δεν συμμετέχουν στις στρεβλώσεις που απαριθμήθηκαν
- ☐ Αποδίδουν στο Ελληνικό Δημόσιο τους ειδικούς φόρους και εισφορές που συγκεντρώνουν για λογαριασμό του, καθώς και τους φόρους εισοδήματος που τους αναλογούν

Κλάδος διύλισης και εμπορίας πετρελαιοειδών

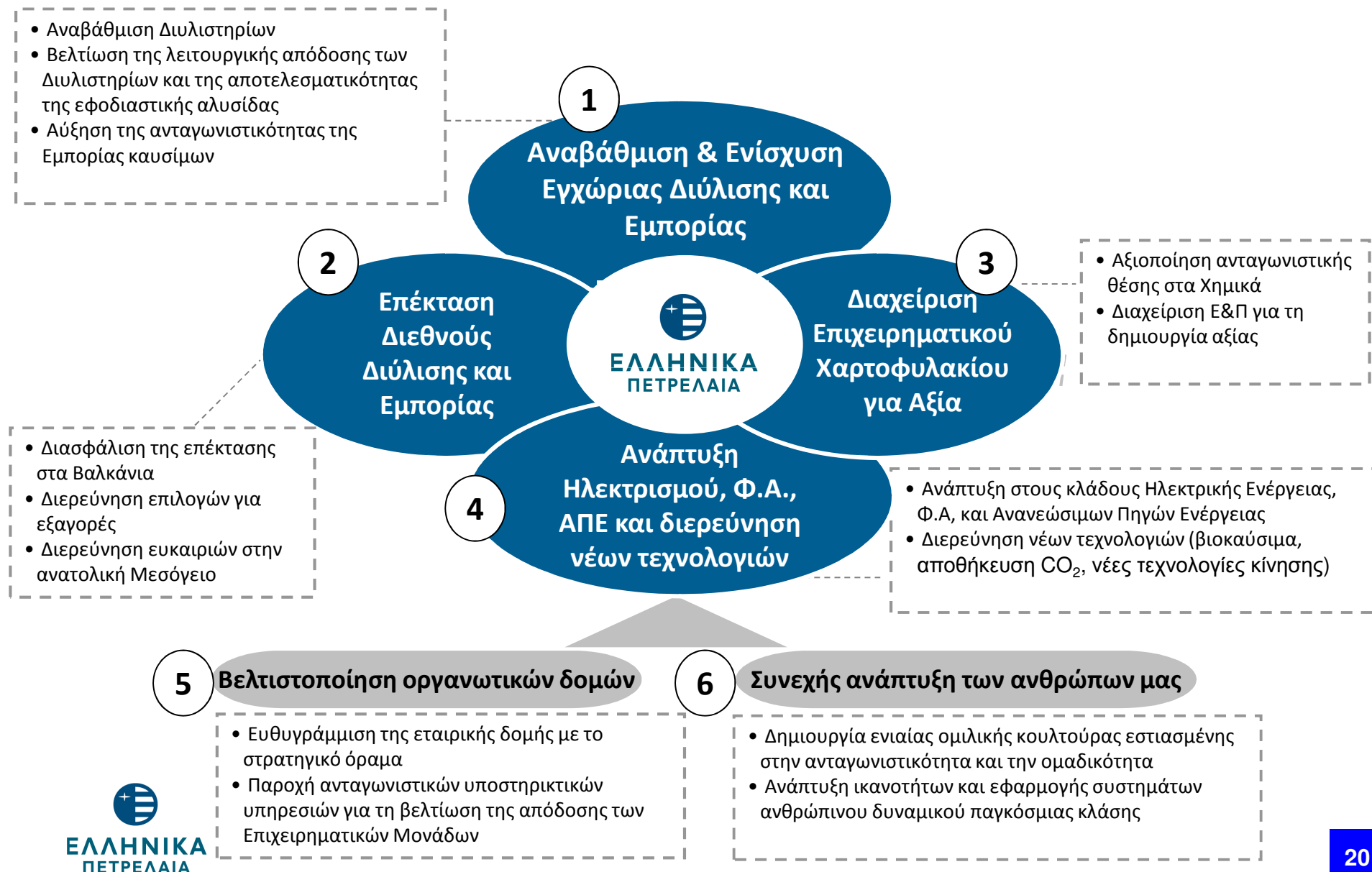
Οι προκλήσεις και οι θέσεις μας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- ☐ Διεθνές περιβάλλον
- ☐ Εγχώριο περιβάλλον
- ☐ **Η συνεισφορά μας**
- ☐ Κύρια σημεία - Συμπεράσματα

Ο Όμιλος Ελληνικών Πετρελαίων απαντά με στρατηγική για ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα

Η στρατηγική για βιώσιμη ανάπτυξη της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ

- Αναβάθμιση των Διυλιστηρίων:
επενδύσεις ύψους €1,5 δισ.
- Λειτουργία μονάδων Συμπαγωγής
 - Συνολική εξοικονόμηση CO₂: 330 χιλ. τόνοι ετησίως
- Επενδύσεις σε εξοικονόμηση ενέργειας €60 εκατ. (2010-2012)
- Συνεχής μείωση των αερίων εκπομπών και υγρών αποβλήτων
- Είσοδος στην ηλεκτροπαραγωγή με φ.α., τεχνολογία με 50% χαμηλότερες εκπομπές CO₂ σε σχέση με λιγνίτη και πετρέλαιο
- Εμπορία βιοκαυσίμων στην ελληνική αγορά
- Στρατηγική ανάπτυξης στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας

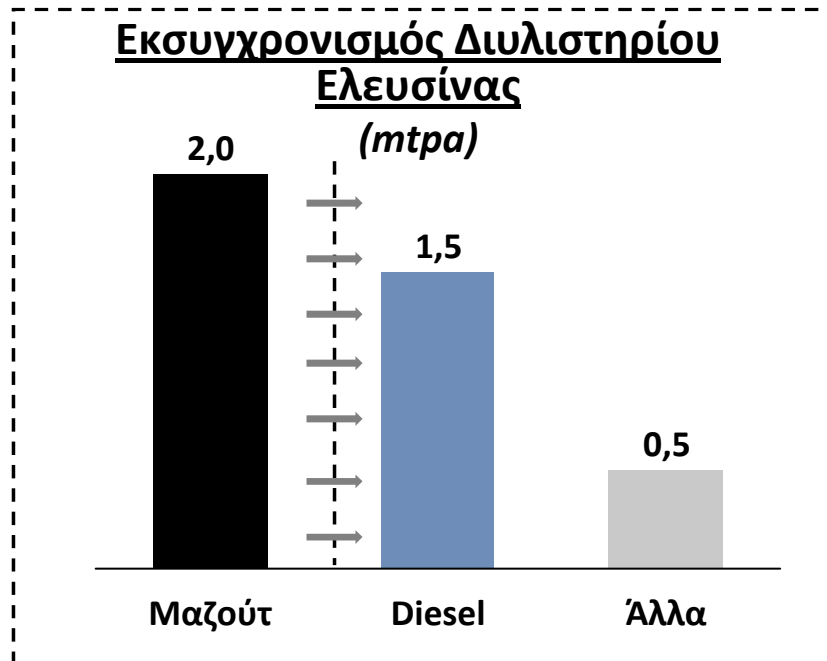
ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

- Παρουσία σε 10 χώρες
- 4.800 εργαζόμενοι - (2.500 ΕΛΠΕ Α.Ε.)
 - πάνω από 500 ζουν στους όμορους δήμους του Θριασίου και της Θεσ/κης
- Σημαντική συμβολή στην ασφάλεια εφοδιασμού της χώρας με καύσιμα
- €300 εκατ. καταβολή σε φόρους , εισφορές ΙΚΑ και ΦΜΥ στο δημόσιο - €3δισ. ΕΦΚ & ΦΠΑ - ετησίως
- Πρόγραμμα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης με εστιασμό στις τοπικές κοινωνίες – μεθοδολογία GRI*
- Επενδυτικό πρόγραμμα €2 δισ. την επόμενη 3ετία
- Ενεργητικό αξίας €5,2 δισ.

*Global Reporting Initiative

Η επένδυση της Ελευσίνας αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα επένδυσης Βιώσιμης Ανάπτυξης στον Όμιλό μας

2011: Έναρξη Λειτουργίας

- ➔ €1,2δισ προϋπολογισμός
- ➔ Νέες μονάδες:
 - Hydrocracker
 - Flexi-Coker
 - 5 νέες περιβαλλοντικές μονάδες
- ➔ Μείωση αερίων εκπομπών [SO₂: -70%, NOx: -12% και PM: -84%]
- ➔ Μείωση υγρών αποβλήτων: -24%
- ➔ Παραγωγή περιβαλλοντικά φιλικότερων προϊόντων:
 - Diesel μηδενικού θείου
 - 100% λευκά προϊόντα
- ➔ Αύξηση της άμεσης και της έμμεσης απασχόλησης

Τα οφέλη στην τοπική και εθνική οικονομία μετά την αναβάθμιση των διυλιστηρίων Ελευσίνας και Θεσσαλονίκης

❑ Τοπική Οικονομία

- ✓ Διασφαλίζονται όλες οι σημερινές μόνιμες θέσεις εργασίας και δημιουργούνται 185 νέες μόνιμες θέσεις (με έμφαση στην εντοπιότητα). Παράλληλα δημιουργούνται και περίπου άλλες τόσες έμμεσες θέσεις εργασίας
- ✓ Κατά την διάρκεια της κατασκευής των έργων που θα διαρκέσει δύο χρόνια, θα απασχοληθούν περίπου 2.000 άτομα κατά μέσο όρο. Σήμερα εργάζονται στα εργοτάξια 835 υπάλληλοι. Στην αιχμή της κατασκευαστικής περιόδου, ο αριθμός τους θα ανέλθει στους 3.000.
- ✓ Μέχρι σήμερα έχουν ανατεθεί παραγγελίες εξοπλισμού και υπηρεσιών ύψους 155 εκ € σε ελληνικές εταιρείες.
- ✓ Επίσης, δημιουργείται πληθώρα περιφερειακών θέσεων εργασίας, λόγω των υπηρεσιών που θα χρειαστούν κατά τη διάρκεια της επένδυσης (σίτιση, ένδυση, μεταφορά προσωπικού, χωματουργικές εργασίες, προμήθειες υλικών, κλπ).

❑ Εθνική Οικονομία

- ✓ Υποκατάσταση εισαγωγών - αύξηση της Προστιθέμενης Αξίας σε εγχώρια παραγόμενα προϊόντα
- ✓ Αύξηση κρατικών εσόδων
- ✓ Μεγαλύτερη ασφάλεια στα αποθέματα καυσίμων της χώρας

Κλάδος διύλισης και εμπορίας πετρελαιοειδών

Οι προκλήσεις και οι θέσεις μας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- ☐ Διεθνές περιβάλλον
- ☐ Εγχώριο περιβάλλον
- ☐ Η συνεισφορά μας
- ☐ **Κύρια σημεία - Συμπεράσματα**

Κύρια σημεία - Συμπεράσματα

- ❑ Ο κλάδος διύλισης και εμπορίας πετρελαιοειδών χαρακτηρίζεται από ένταση κεφαλαίου, ευμεταβλητότητα τιμών, πολυπλοκότητα λειτουργίας και συνεχώς συναντά προκλήσεις. Η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ αντιμετωπίζει τις προκλήσεις με επενδύσεις, διαφοροποίηση δραστηριοτήτων και ανάπτυξη σε νέες αγορές.
- ❑ Ο κλάδος διύλισης και λιανικής εμπορίας συνεισφέρει στο εξαγωγικό ισοζύγιο της Ελλάδας περίπου € 3 δισ. ετησίως, απασχολεί με άμεσο και έμμεσο τρόπο 100.000 από το εργατικό δυναμικό της χώρας και συλλέγει για λογαριασμό του κράτους € 10 δισ. περίπου ετησίως (ως ΕΦΚ και ΦΠΑ) πέραν των φόρων εισοδήματος που αποδίδει.
- ❑ Οι υγιείς επιχειρήσεις καλούνται να συμβαδίζουν με τις συνεχείς εξελίξεις των προδιαγραφών ποιότητας, να συμμορφώνονται με την περιβαλλοντική νομοθεσία και να διατηρούν σύγχρονα, ασφαλή και εξυπηρετικά στον πελάτη δίκτυα διανομής, επενδύοντας σημαντικά κεφάλαια σε ετήσια βάση σε ένα δυσχερές περιβάλλον, όπου η επίλυση των προβλημάτων καθυστερεί, στρεβλώνοντας τον ανταγωνισμό.
- ❑ Η πρόσφατη αύξηση των τιμών των καυσίμων κίνησης οφείλεται σχεδόν αποκλειστικά στην αύξηση της φορολογίας, ενώ τα περιθώρια εμπορίας συρρικνώνονται.
- ❑ **Η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ εστιάζεται στην βιώσιμη ανάπτυξη και στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς της.**